

DLD.050.17.2024.SR
Warszawa, 21 października 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 5182 z dnia 9 października 2024 r., złożoną przez Pana Posła Edwarda Siarkę w sprawie podjęcia odpowiednich działań w celu wypracowania optymalnych rozwiązań w zakresie opieki uzdrowiskowej i sanatoryjnej dla dzieci i młodzieży, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

- 1) **Czy Ministerstwo Zdrowia prowadzi obecnie pracę nad zreformowaniem systemu lecznictwa uzdrowiskowego dla dzieci i młodzieży?**
oraz
- 2) **Czy Ministerstwo widzi możliwość wprowadzenia „specjalnych” urlopów dla rodziców jadących z dziećmi na turnus rehabilitacyjny czy uzdrowiskowy w porozumieniu z Ministerstwem Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej?**
oraz
- 3) **Czy Ministerstwo pracuje nad zreformowaniem systemu finansowania uzdrowisk świadczących usługi dla najmłodszych obywateli np. w zakresie tzw. „niedojazdów” czy chociażby częściowego finansowania pobytu opiekunów z dzieckiem?**

Obecnie w resorcie zdrowia nie są prowadzone prace analityczne, jak również żadne zamierzenia legislacyjne, związane z reformą systemu lecznictwa uzdrowiskowego, również w zakresie leczenia uzdrowiskowego dzieci. W przypadku podjęcia przez kierownictwo resortu zdrowia decyzji o wznowieniu prac nad reformą lecznictwa uzdrowiskowego, zostaną ponownie rozpoczęte prace nad nowelizacją przepisów we wskazanym zakresie, jednak obecnie kierowanie świadczeniobiorców – w tym dzieci i młodzieży – do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i korzystanie ze świadczeń w rodzaju lecznictwa uzdrowiskowe odbywa się na dotychczasowych zasadach.

Wyraźnego wskazania wymaga jednak, że problematyka leczenia uzdrowiskowego dzieci stanowi dla Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia bardzo ważne zagadnienie. Świadczenia zdrowotne w rodzaju uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne i szpitalne dzieci są w pełni zabezpieczone, tzn. zagwarantowane są środki finansowe i pełna dostępność do przedmiotowych świadczeń dla każdego dziecka posiadającego skierowanie. Na przestrzeni ostatnich kilku lat Narodowy Fundusz Zdrowia podejmował różne działania mające na celu popularyzację lecznictwa uzdrowiskowego dzieci poprzez:

- informowanie lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego o zasadach udzielania i dostępności omawianych świadczeń oraz apelowanie o wystawianie skierowań, gdy mały pacjent powinien być objęty takim leczeniem;
- zamieszczanie komunikatów na stronach internetowych Centrali NFZ i oddziałów wojewódzkich NFZ oraz informacji w lokalnej prasie zachęcających do korzystania z tej formy leczenia i wystawiania skierowań dla dzieci;

- poruszanie tematu braku zainteresowania tą formą leczenia dzieci w ramach licznych spotkań i konferencji;
- wystąpienia do Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego (na szczeblach krajowych i okręgowych) oraz konsultanta krajowego w dziedzinie pediatrii z prośbą o popularyzację tej formy leczenia wśród lekarzy i rodziców.

Niestety podejmowane dotychczas działania mające na celu popularyzację leczenia uzdrowiskowego dzieci nie odnoszą oczekiwanego skutku i liczba młodych pacjentów korzystających z tej formy leczenia corocznie zmniejsza się. W opinii Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia, do zwiększenia zainteresowania rodziców leczeniem uzdrowiskowym dzieci i młodzieży, mogłoby się przyczynić wprowadzenie niektórych udogodnień dla dzieci i ich rodziców w ramach obecnego systemu kierowania na leczenie uzdrowiskowe, między innymi ukierunkowanie uzdrowisk dziecięcych na rzeczywiste potrzeby zdrowotne najmłodszego pokolenia (weryfikacja kierunków leczniczych i wskazań do leczenia), a także wprowadzenie rozwiązań wymienionych poniżej (wśród których znajdują się również te wymienione przez Pana Pośta), tj.

- dofinansowanie ze środków socjalnych kosztów pobytu opiekuna w ramach leczenia dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia pod opieką osoby dorosłej;
- dofinansowanie ze środków socjalnych kosztów przejazdów na leczenie uzdrowiskowe dzieci;
- przyznanie rodzicowi (opiekunowi) dodatkowego płatnego urlopu potrzebnego na przywiezienie i odwiezienie dziecka do i z uzdrowiska;
- podjęcie działań mających na celu zmianę przepisów w oświacie, np. wprowadzenie prawnych uregulowań zobowiązujących nauczycieli ze szkół macierzystych, do uwzględniania ocen uzyskanych w trakcie leczenia uzdrowiskowego, zwiększenie ilości godzin opieki wychowawczej w okresie wolnym od nauki w szkole.

Wdrożenie ww. rozwiązań mogłoby przynieść korzyści w zakresie leczenia uzdrowiskowego dzieci, jednak wskazania wymaga, że powyższe zagadnienia wykraczają poza właściwość resortu zdrowia, wpisując się w kompetencje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Odnosząc się jeszcze do kwestii konieczności ponoszenia przez opiekunów dzieci pełnej odpłatności za zakwaterowanie i wyżywienie w sanatorium (wg stawek określonych przez daną placówkę), uważanej za jedną z głównych przyczyn spadkowej tendencji realizacji świadczeń zdrowotnych w formie leczenia uzdrowiskowego dzieci, należy zauważyć, że nie jest możliwe sfinansowanie przez NFZ pobytu opiekuna. NFZ jako płatnik finansuje realizację gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej, do których zgodnie z art. 5 pkt 34-38 i 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2024 poz. 146 ze zm.) należą świadczenia zdrowotne (służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia), świadczenia zdrowotne rzeczowe (związane z procesem leczenia leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne) oraz świadczenia towarzyszące (zakwaterowanie i adekwatne do stanu zdrowia wyżywienie w szpitalu lub innym zakładzie leczniczym, usługi transportu oraz transportu sanitarnego, a także zakwaterowanie poza zakładem leczniczym, jeżeli wynika to z warunków realizacji świadczenia gwarantowanego). Wymienione świadczenia dedykowane są konkretnemu świadczeniobiorcy, uprawnionemu do korzystania z nich na podstawie skierowania na leczenie uzdrowiskowe potwierdzonego przez oddział wojewódzki NFZ. Wskazania wymaga, iż z uwagi na brak możliwości finansowania pobytu opiekuna przez NFZ, jako że pobyt opiekuna nie stanowi realizacji świadczenia w myśl powyższych przepisów, już w 2019 r. Ministerstwo Zdrowia zwróciło się dwukrotnie do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o rozważenie możliwości współfinansowania ze środków socjalnych kosztów pobytu opiekunów dzieci korzystających z leczenia uzdrowiskowego. Jednak otrzymana odpowiedź wykluczyła taką możliwość, ze względu na jednoznaczne wskazanie, iż pobyt w uzdrowisku opiekuna

osoby niesamodzielnej nie wpisuje się w definicję pomocy społecznej, bowiem nie świadczy on usług opiekuńczych, o których mowa w art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1283). Dodatkowo wskazano, że zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej, do których nie należy wspieranie realizacji systemu lecznictwa uzdrowiskowego. W związku z zajęciem przez resort właściwy w sprawach zabezpieczenia społecznego jednoznacznego stanowiska w przedmiotowym obszarze, mając na uwadze obowiązujące regulacje prawne w powyższym zakresie, Ministerstwo Zdrowia nie podjęło dalszych rozmów w przedmiocie możliwości współfinansowania przez sektor pomocy społecznej kosztów pobytu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego opiekuna dziecka, które korzysta z leczenia uzdrowiskowego w warunkach stacjonarnych.

Podobnie wszelkie kwestie dotyczące urlopu dla rodzica na czas jego pobytu z dzieckiem w sanatorium uzdrowiskowym znajdują się w kompetencjach Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pobyt w sanatorium uzdrowiskowym czynnego zawodowo opiekuna dziecka odbywa się obecnie w ramach przysługującego mu urlopu wypoczynkowego lub urlopu bezpłatnego. Zgodnie ze stanowiskiem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, taki pobyt nie stanowi podstawy do uzyskania zwolnienia lekarskiego (zaświadczenia lekarskiego). W związku z powyższym uprzejmie informuję, że składając skierowanie na uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dziecka warto mieć na uwadze, że opiekunem dziecka przebywającego na leczeniu w sanatorium niekoniecznie musi być rodzic. Opiekę taką mogą sprawować np. dziadkowie. Ponadto istnieje możliwość dokonania zamiany opiekunów w trakcie turnusu i przykładowo po tygodniu, czy 2 tygodniach opiekę może przejąć drugi z rodziców.

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/